

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeio, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

De ora[n]di aßiduitate, et studio pietatis. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

DE IGNA- TII LOIOLAE VITA ET MORIBVS.

LIBER TERTIVS.

Hactenus Ignatij toto vitæ
cursu proposito, nunc præ-
cipua quædam de ipsius fa-
ctis, dictis, ac moribus, &
quidem quo magis in præ-
ceptu sint, per species exsequemur. Ac
primum de studio precandi meditan-
diq; qua laude in primis Ignatius flo-
ruit.

De orandi assiduitate, & studio pietatis.

Cap. I.

Initio cōuersionis, vt ante diximus,
precādi contemplandiq; causa ma-
gnam sibi vim intulit, partim in rerū
caducarum, quibus assueuerat, vitanda
recordatione; partim etiam in scrupu-
lorum molestiis abigendis. Proceden-
te dein de tempore, cum magis in dies
à contagione corporis, Deo adiutore,
se

se abstraxisset, tantam eius generis facultatem adeptus est, non modo ut cœli, siderumq; aspectu, quo maximè capiebatur, sed etiam ut ex intuitu floris, aut herbæ, aut leuissimæ cuiuslibet rei, confestim in Dei cogitationem amoremq; suauissime raperetur. Idque nostris hominibus cupiebat esse familiarissimum, ut in singulis creatis rebus, quoad eius fieri posset, creatoris potentiam, sapientiam, bonitatē agnoscerent. Eisdem monebat, ut contra quotidianas dæmonū insidias, ne circumuenti repenti in fraudem inducerentur; vel instructo, quod aiunt, agmine semper incederent, vel certè dissipatis in varias curas & negotia viribus animi tanquam receptui canerent stas horis diei; & in semetipsi descenderent, suaque omnia dicta, facta, cogitata, coram Deo quam diligentissimè reputarēt, adhibito etiam monitore, si opus esset, vel memoriæ, vel etiā notitiæ causa: deniq; omnia probe contemplati, contra id vitium maximè pugnam capefferent, quo vitio se præcipuè vrgeri & laborare sentirent;

R 4

rent; nec ante desisterent, quam Deo
duce debellatū esset. Sanè ipse, quam-
quam se habebat semper in potestate,
& ex diui Bernardi præcepto, non se
rebus tradere, sed commodare consue-
uerat; tamen, qua erat diligentia, in sin-
gulas horas vltro inquirebat in se: id-
que, propter diurnam exercitatio-
nem, nullo negotio: magisq; ac magis
in spiritu proficere nitebatur, diem cū
die, vt suprā diximus, hebdomadam
cum hebdomada conferens: qui cur-
sus ad candorem animi ac perfectio-
nem certissimus est, neq; id solum, sed
etiam statis quotidie temporibus, ere-
pto ex summis occupationibus otio,
cōtemplationi vacabat. quam ad rem
aliquoties à domesticis clam obserua-
tus est, hoc maximè modo se compa-
rans. Vt enim superiorem ascenderat
ædium partem, vnde liber esset prospe-
ctus ad sidera; stabat aliquantisper ocu-
lis in cœlum defixis: tum prouolutus
in genua, totius huiusce pulchritudi-
nis conditorem suppliciter adorabat,
deinde propter imbecillitatem, humi-
li scabello simul atq; consedisset, con-
tinuò

tinuo ex oculis vberes lacrymarum ri-
uuli profluebant; idque nullo prorsus
vel singultu, vel strepitu. Atque in hūc
fere modum, æque animo & corpore
immutus, excipiebat diuini luminis ra-
dios; ac patri cælesti mira quadam spi-
ritus dulcedine iungebatur. Neque ve-
ro ad beatos hosce congressus, tantum
modo sub orationis horam compone-
bat ille sese, verum in perpetua quadā
erat vigilia contra omnes rerum mor-
taliū illecebras, & otiosam mentis e-
uagationem. nec minus accurate ani-
mum ab omni labe tuebatur, quā q̄
pretiosis ornati vestibus, via lutulenta
cogūtur incedere. intēta erat custodia
sensuū; quotidiana cuiuslibet omisso-
nis confessio; iugis recordatio benefi-
ciorum Dei; in aliorum factis dictisq̄;
interpretandis nulla temeritas. deniq̄;
summa obseruabat cura quidquid ad
Christi gratiam vel tuendam, vel augē-
dam quoquo modo pertinere intelli-
geret. Mortaliū rerum curas, ac præ-
cipue quæ ad affines cognatósve perti-
nerēt, omnino refugit, illud Apostoli
dictum reputans apud se: Nemo mili-

R 5 tans

tans Deo implicat se negotijs saecularibus. Erat ei proneptis ex fratre, virgo, quae deinde Ioanni Borgiae nupsit, hodie Philippi Regis apud Caesarem legato. de hac in matrimonio collocanda cum ad eum subinde referretur; totam ille rem semper ad cognatos reiecit, nec adduci unquam potuit, ut vel minimam eius negotij partem attingeret. Oranti aliquando per hyemem clauso cubiculo, allatas est Guipuzcoa litteras ianitor festine reddidit; ratus gratissimas fore, quod nimirum longo & locorum & temporum interuallo afferrentur. at ille fasciculum, ut erat ligatus, illico in ignem abiicit, re ipsa ianitorem admonens, qui sese caelesti militiae addixerit, huic esse mortalia negligenda. Peregrinis hominibus, conditionem, ipso interprete (quod multum apud principes auctoritate valeret) in aula quaerentibus, negabat sibi nisi cum summi Regis aula rem esse: ad eam si aditum optaret, daturum se operam, quantum labore ac precibus assequi posset, ut essent in intimis Regis amicis ac familiaribus.

quo

quo responso vulgato, minus multam in eo genere molestiam illi exhibebant. Nihil maioris momenti aggre diebatur vmquam, nisi attente conuul to ac propitiato Deo. nec vllum quāuis leue religionis obibat officium, quin eius animi ardor, ex toto corporis habitu, ac præsertim ex fronte atque oculis emicaret. ex quo facile existimari potest, qualem ille se in horaria precatatione psalmisque, & in sacrificio Missæ præstiterit. Sanè, cum initio sacerdotij, in medio Lateranensi templo, Christi natalitia celebraret ad aram sacris Apostolorum Petri, Pauli, & Andreæ reliquijs inclytam, tanta est repente spiritus dulcedine delibutus, vt inter diuinam rem peragen dam lacrymas tenere nulla vmquam ratione potuerit. Quo tam insolito spectaculo commotus è circumfusa multitudo quidam, ac rem longe secus interpretatus, Francisco deinde Stratæ Ignatij administro in aurem insurrans: Facinorosum nempe virum, inquit, sacerdotem istum tuum, & omnibus flagitijs coopertū, qui con
sci

scientiæ stimulis agitatus, crimina sua
 toto pœnè sacro defleuerit. Visionum
 præterea exstat libellus, ac luminum,
 quæ illi ferme sacrificanti obuenère,
 quo maxime tempore Societatem or-
 dinabat: quas visionès ipsemet pietatis
 & memoriæ causa in ephemeridem re-
 tulit. Eum libellum qui attentius le-
 gat, clare perspiciat, qua præparati-
 one, quo spiritu ad Sacramentum altaris
 accedere consueuerit. Septem etiam
 Urbis templa, & religione & Pontifici-
 indulgentijs celeberrima, certis anni
 temporibus diligenter & caste visebat
 pedes, & quidem per hyemem lacerna-
 tus, haud sine mantelo: nec vlla corpo-
 ris lassitudine, aut cæteros exēplo suo
 destitui, aut se tantorum bonorum cō-
 munione fraudari patiebatur. Piacula-
 ria vero grana quæ dicuntur, & cereas
 agni cælestis effigies, pictasque Sancto-
 rum icunculas, & alia id genus quæ ab
 impijs irridētur, ita studiose tuebatur,
 & caras habebat, vt in eius scrinio post
 mortem nihil fere aliud apparuerit.
 Pro Ecclesia Catholica, ac nominatim
 pro Christianis Regibus atque princi-
 pibus,

pibus, quotidie ardentem orabat: pro
 summo vero Pontifice numquam si-
 ne vberimis lacrymis. Et quoniam
 denuo lacrymarum incidit mentio; non
 omittenda videtur hoc loco res me-
 moratu digna. In cæteris ornamentis
 ac beneficijs, donum etiam lacrymarum
 Ignatius à Christo Domino acceperat
 sic, ut in singulas preces illico fletus e-
 rumperet. qua consuetudine eò deni-
 que adductus est, uti propter acrimoni-
 am humoris paulatim exesa luminis
 vi, aciem oculorum pœnè amiserit. hac
 ille iactura, quod ad ipsum priuatim
 attinebat, non sane mouebatur: quin-
 immo triumphabat se in obsequio Chri-
 sti oculos perdere. Sed quoniam id fi-
 eri sine magno communis rei detrimẽ-
 to non poterat; suorum præsertim ac-
 cedente impulsu, precari Dominum
 institit, ut sibi liceret interdum à lacry-
 mis temperare. nec frustra. si quidem
 ex eo tempore tantum in lacrymas ius
 & arbitrium obtinuit, ut earum quasi
 habenas, prout vellet, adduceret idem
 atque remitteret. Quæ res cuiquam for-
 tasse veritatis fidem excedere videatur;
 sed

sed nobis utique in tam recenti memoria mentiendi causa non est.

Quod eius fuerit de perfectione iudicium.
Cap. II.

A C licet precationi usque ad eodeditus esset, tamen eo studio, se vel à publica re administranda, vel à caritatis cæterarumque virtutum officiis minime patiebatur abduci. & quamquam certum unicuique spatium temporis quotidie necessarium esse dicebat ad se colligendum, viresque diuinitus impetrandas; tamen eos non ita laudabat, qui dulcedine solitudinis, & diuinæ familiaritatis illecti, in arenam descendere, & sua primum vitia euellere, deinde etiam proximos adiuuare negligenter. quinimmo, pluribus doctus experimentis, aiebat, qui minus in eo genere sibi temperant, eorum plerisque (nisi periti cuiuspiam ductum sequantur, vel præcipuo Dei fulciantur auxilio) partim dæmonum illusionibus obnoxios esse, partim etiam cõtumaces, & sibi placentes, & in sua sententia mire obstinatos ac peruicaces euadere: qua

peste